

In de vaste commissie voor Volksgezondheid, Welzijn en Sport bestond er bij enkele fracties behoefte een aantal vragen en opmerkingen voor te leggen aan de Minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport over de brief 23 september 2016 inzake Beleidsdoorlichting van artikel 4.3 «Kwaliteit, transparantie en kennisontwikkeling» (Kamerstuk 32 772, nr. 18).

De voorzitter van de commissie,
Lodders

De adjunct-griffier van de commissie,
Sjerp

Inhoudsopgave	blz.
I. Vragen en opmerkingen vanuit de fracties	2
II. Reactie van de Minister	4

I. Vragen en opmerkingen vanuit de fracties

Vragen en opmerkingen van de PvdA-fractie

De leden van de PvdA-fractie hebben met belangstelling kennisgenomen van de brief van de Minister over de beleidsdoorlichting van artikel 4.3 over «Kwaliteit, transparantie en kennisontwikkeling». Genoemde leden hechten belang aan het doel van beleidsartikel 4, namelijk het scheppen van randvoorwaarden om het zorgstelsel te laten werken zodat de kwaliteit, de toegankelijkheid en de betaalbaarheid van de zorg voor de burger is gewaarborgd. Een doorlichting van de doelmatigheid en doeltreffendheid van de instrumenten vallende onder artikel 4.3 dragen volgens genoemde leden bij aan het bewerkstelligen van dit uiteindelijke beleidsdoel. De leden van de PvdA-fractie hebben, nog enkele aanvullende vragen inzake genoemde brief van de Minister over deze beleidsdoorlichting.

De leden van de PvdA-fractie begrijpen uit de brief dat het projecten als het Jaar van de transparantie nog niet zullen worden meegenomen in de doorlichting, aangezien deze doorlichting te vroeg komt om hierover uitspraken te kunnen doen. Genoemde leden vinden het jammer dat deze projecten buiten de doorlichting zullen vallen, evenals de werking van de instrumenten ZonMw, Nivel en het CIBG uit het jaar 2016. Kan worden aangegeven waarom ervoor is gekozen dit jaar buiten beschouwing te laten? Kan hiernaast worden aangegeven om welke redenen er is gekozen om de doorlichting van het artikel per beleidsartikelonderdeel door te lichten? Deze leden zijn benieuwd naar de resultaten van het Jaar van de transparantie en vragen daarom of er al enkele uitspraken gedaan kunnen worden over de ervaren meerwaarde van het Jaar van de transparantie voor patiënt, cliënt, bewoner en naasten. Op welke termijn zal de volledige doorlichting van het instrument Jaar van de transparantie wel worden uitgevoerd?

De leden van de PvdA-fractie lezen over de twee instrumenten die middels deze beleidsdoorlichting worden getoetst op doelmatigheid en doeltreffendheid. Genoemde leden vinden de jaarlijkse middelen van ZonMw enigszins opvallend gezien de wisselende hoogtes van de budgetten. Kan worden toegelicht waar deze schommelingen uit bestaan en kan worden aangegeven of, en welke effecten bestaan op de doelmatigheid en doeltreffendheid van het instrument?

Vragen en opmerkingen van de SP-fractie

De leden van de SP-fractie hebben kennisgenomen van de beleidsdoorlichting van artikel 4.3 over «Kwaliteit, transparantie en kennisontwikkeling». De leden hebben naar aanleiding hiervan alvast onderstaande opmerkingen en vragen. Artikel 4.3 bevat de instrumenten ZonMw, het Nivel, het Jaar van de transparantie en het CIBG. Het CIBG en het Jaar van de transparantie worden niet meegenomen in de evaluatie, voor wat betreft het Jaar van de transparantie is hiervoor gekozen omdat dit te vroeg zou zijn. Kan aangegeven worden of de evaluatie van het Jaar van de transparantie op een ander moment alsnog zal plaatsvinden, en zo ja wanneer staat deze evaluatie gepland? Kan de Minister hierop vooruitlopend alvast reageren op het artikel «Het Jaar van de Transparantie» uit het Nederlands Tijdschrift voor Geneeskunde (het NtvG), een artikel

waarin eigenlijk geconcludeerd wordt dat de resultaten van het jaar van de transparantie tegenvallen?

De evaluatie zal betrekking hebben op ZonMw en het Nivel. Als het gaat om ZonMw wordt in de brief van de Minister gesteld dat de opbrengsten uit de programma's bijdragen aan het betaalbaar houden van kwalitatief hoogwaardige zorg en ondersteuning. Deelt de Minister de mening dat dit wel een erg smalle interpretatie is van het nut van de ZonMw-programma's? Het doel van ZonMw is toch immers het verbeteren van preventie, zorg en gezondheid door het stimuleren en financieren van onderzoek, ontwikkeling en implementatie wat veel verder gaat dan «puur» het betaalbaar houden van zorg en ondersteuning?

Naar aanleiding van de brief van de Minister is het de leden van de SP-fractie nog erg onduidelijk hoe de doorlichting van artikel 4.3 precies vormgegeven zal worden. De brief blijft erg algemeen en geeft weinig specifieke informatie. Genoemde leden vragen de Minister daarom om nader in te gaan op de wijze van uitvoering van de beleidsdoorlichting. Kan de Minister een uitgebreider/meer uitgewerkt onderzoeksvoorstel aan de Kamer sturen? Waarom is bijvoorbeeld niet gekozen voor het instellen van een klankbordgroep? Waarom worden gegevens over het jaar 2016 niet meegenomen in de doorlichting terwijl het rapport pas eind 2017 zal worden opgeleverd? Is de Minister bereid alsnog het jaar 2016 mee te laten nemen in de doorlichting? Zal de evaluatie van de beleidsdoorlichting ingaan op de invloed van de fluctuerende bekostiging van ZonMw op de doelmatigheid en doeltreffendheid van het gezondheidsonderzoek en de zorginnovatie? Op welke wijze gaat de beleidsdoorlichting van artikel 4.3 gericht op ZonMw verschillen van de evaluatie van ZonMw die voorzien is? Hoe verhouden beide onderzoeken qua vorm en onderzoeksvragen en te verwachten resultaten zich tot elkaar, en hoe verschillen deze van elkaar?

De leden van de SP-fractie lezen dat de onderzoekscommissie zal bestaan uit de VWS accounthouders van ZonMw en het Nivel, een vertegenwoordiger van de departementale controller en een vertegenwoordiger van de Inspectie der Rijksfinanciën (IRF) bij het Ministerie van Financiën onder voorzitterschap van een onafhankelijke externe deskundige. Kan de Minister aangeven waarom er is gekozen om vooral medewerkers van de ministeries in de onderzoekscommissie te plaatsen? Kan de Minister vervolgens aangeven of inmiddels al bekend is wie de onafhankelijke externe deskundige zal worden? Zo ja, voor wie is er gekozen en waarom is voor deze persoon gekozen? Zo nee, wanneer wordt dit wel bekend, het onderzoek moet immers begin 2017 al starten? Op welke wijze kan de Kamer nu, op basis van de voorliggende brief, beoordelen of er inderdaad sprake is van een onafhankelijk onderzoek? Waarom is er in navolging van de beleidsdoorlichting Sport niet voor gekozen om het onderzoek uit te besteden en zo de onafhankelijkheid van het onderzoek te waarborgen? Verder is het de vraag of deze beleidsdoorlichting inzicht zal bieden in de doelmatigheid en de doeltreffendheid van de onderzochte instrumenten. Aangezien het juist de bedoeling is dat de doorlichting op die vraag antwoord geeft, is het van belang deze twijfel weg te nemen, hoe gaat de Minister deze twijfel weg nemen?

Wat is tenslotte de reactie van de Minister, zo vragen de leden van de SP-fractie, op het gegeven dat de beleidsdoorlichting slechts een zeer klein deel (te weten 1 procent) van het subartikel afdekt. Waarom is hiervoor gekozen en wat zegt deze doorlichting vervolgens precies over het gehele subartikel?

Vragen en opmerkingen van de CDA-fractie

De leden van de CDA-fractie hebben kennisgenomen van de beleidsdoorlichting van artikel 4.3. Deze leden zijn van mening dat de informatie over de opzet en vraagstelling van deze beleidsdoorlichting summier is, zeker

als dit afgezet wordt tegen de opzet en vraagstelling van de beleidsdoorlichting van artikel 6 (32 772, nr.16). Deze leden vragen de Minister of zij een verklaring kan geven voor dit opvallende verschil.

De leden van de CDA-fractie vragen waarom de looptijd van de beleidsdoorlichting beperkt is tot de periode 2012–2015. Waarom wordt het jaar 2016 hier buiten beschouwing gelaten?

De leden van de CDA-fractie zien dat feitelijk alleen de onderzoeksprogramma's (c.q. instituten) ZonMw en Nivel worden geëvalueerd. Deze leden vragen waarom de rest van het beleidsartikel niet wordt onderzocht. Deze leden vragen tevens welke aanvullende informatie de evaluatie van ZonMw zal opleveren, aangezien daar al een evaluatie in december 2016 wordt verwacht?

De leden van de CDA-fractie vragen wie de externe deskundige is die het voorzitterschap van de begeleidingscommissie op zich heeft genomen. Voorts vragen de leden van de CDA-fractie waarom beleidsartikel 4 niet in zijn geheel wordt doorgelicht. Wie en waarom heeft besloten alleen het subartikel door te lichten? Wanneer wordt de rest van het artikel doorgelicht?

Tot slot vragen genoemde leden waarom hier niet gekozen is voor het instellen van een klankbordgroep.

II. Reactie van de Minister